

Sofie Declair nestelt zich in uw oor tijdens *Kates Tapes Away* van Zuidpool, een 'walkmanmonoloog' gebaseerd op David Marksons boek *Wittgensteins Mistress*.

De openingszin luidt: 'In het begin liet ik soms briefjes achter op straat. "Er leeft iemand in het Louvre", stond er op sommige briefjes.' Verstopte u briefjes in Antwerpen?

SOFIE DECLAIR: (*lacht*) We hadden heel graag briefjes verstopt in het gerestaureerde Koninklijk Museum van Schone Kunsten. Maar het museum is nog niet toegankelijk voor het publiek. Bovendien zijn die briefjes niet het belangrijkste. We focussen op Kate die in een, volgens haar, volstrekt verlaten wereld leeft. Zij is eenzaam tot in de kern van haar wezen. In haar strandhuis 'spreekt' ze al tokkelend op haar typemachine. Ludwig Wittgenstein schreef in zijn *Traktaat over de logische filosofie* uit 1922: 'Waarvan men niet spreken kan, daarover moet men zwijgen.' Kate leeft die stelling na tot net voor het slot van de roman.

Hoe ontstond dit plan?

DECLAIR: Door een samenloop van toevalligheden. Het boek werd vorig jaar in het Nederlands vertaald. Jorgen Cassier, artistiek lid van Zuidpool, las het. Ik las het. Zonder het van elkaar te weten. Kate trof me. Ze is kunstenaar en voelt zich moederziel alleen. Ze vindt enkel rust door te kijken naar kunst, zoals de woeste waterschilderijen van William Turner, of door uit te kijken over water. Ze schrijft over haar wereldreizen en hoe ze over de Po, de Seine of de Arno tuurde. Toen in oktober 2020 bleek dat live spelen nog niet voor meteen zou zijn, besloten Jorgen, Koen van Kaam en ik om dit boek te bewerken zoals we in 2009 *Europeana*, een zeer korte geschiedenis van de twintigste eeuw

© Bart-Oriens

SOFIE DECLAIR

'Wat pikken wij allemaal?'

Door **ELSVAN STEENBERGHE**

van Patrik Ourednik tot de monoloog *Opus XX* vertimmerden: we verdichten het verhaal tot een intense solo. In dit geval: een walkmansolo.

Waarom?

DECLAIR: Zuidpool maakt het onmogelijke graag mogelijk. (*lacht*) 'Hoe kunnen we spelen zonder te streamen?' vroegen we ons af. Dit boek draagt het antwoord in zich. De vrouw schrijft neer wat ze denkt. In ons stuk spreekt ze op cassettes in wat ze denkt. Die dingen én de walkman waren erg populair in 1988, het jaar waarin Markson dit boek schreef. Dus laten we het publiek naar cassettes luisteren, via een walkman die

'Hoe kunnen we spelen zonder te streamen?' vroegen we ons af. 'Met walkmans!'

opgehaald wordt in het cultuurcentrum of op sommige speelplekken zelfs thuis geleverd wordt. We hopen dat elke luisteraar al zittend,

liggend of wandelend één wordt met Kate. Dat haar gedachten over kunst, water en overleven je raken, troosten en sterken.

Herkent u de toestand van Kate?

DECLAIR: Natuurlijk. 2020 was ellende. Mijn moeder stierf. Daarna speelde ik de 'MeToo-monoloog' *De aanzegster*. Na de première volgde de lockdown. Ik was single. Ik heb geen kinderen. Tegen wie moet je je hart luchten? Ik wandelde met collega's. Ik verslond de HBO-serie *Succession*, over de strubbelingen binnen de mediafamilie Roy. Ik ben een spelend beest, maar ontdekte tijdens de pandemie dat ik graag schrijf. Wordt misschien vervolgd!

Wat brengt de toekomst?

DECLAIR: In 2022 maakt Zuidpool *De grond onder hun voeten*, een grootse vrouwenvoorstelling. Nu draaien we een filmversie van *Kates Tapes Away*. Wij, kunstenaars, blijven voortdoen. (*fel*) Wat pikken wij allemaal, als kunstensector! Maar ik steek de hand ook in eigen boezem. Ook ik ben te weinig activist. Ik gebruik mijn stem het liefst op een podium. Of op tape. We proberen met *Kates Tapes Away* wat muziek het beste kan: iemand via de oren raken. 'De wereld is alles wat het geval is', zegt Kate. Klopt. En kunst geeft én heeft alles om de wereld even te vergeten, en dan weer aan te kunnen. ●

Kates Tapes Away van Zuidpool gaat op 09/04 in Antwerpen in première – het gezelschap levert de walkmans aan huis – en reist als 'walkmanmonoloog' tot 4 juni door Vlaanderen.